

מסורת הש"ס

(א) פרה פ"י [מ"א], ב) מוספ' פרה (פ"ט) [פ"י ה"ג] ע"ש א) ע"י רש"ק, ד) [נעלם פ. יומא ד. מדה ט.], ע' ירושי יומא פ"ה ה"ד, (ח) ת"כ צו פרק ב פ"ו ה"א, (ז) ת"כ שם פ"ו ה"ד, (ז) [נקמן טה: לו: לו:], ת"כ שם, (ח) [נעלם לח:], (ט) ת"כ שם פ"ו ה"ה, (י) ת"כ שם ה"ד, (כ) [נעלם לח: מעילה ה.], (ל) [ובחגיגה כג. ד"ה מת וכו' כתבו דהיינו דווקא בשאר טומאות ק"ן בטומאת מת נפסלו].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואמר רבה דה"ל טע ד"ה אלף וכו' כשעבדין וכו' בצברה הס"ד ואח"כ מ"ה העבדת כלי של מי חטאת הס"ד ואח"כ מ"ה חוץ וכו' לזין הסתכל הס"ד ואח"כ מ"ה ונטל את הגזין וכו' חטאת הס"ד ואח"כ מ"ה העבירו על פי וכו' למעלה הס"ד ואח"כ מ"ה ואחציה:

גליון הש"ס

[נכ] דתניא ר' אלעזר אומר מי חטאת וכו' שהרי מ"ן ע"ה. ע"י יצמות דף טז ע"ב [במס' ד"ה ערל וכו']:

שינויי נוסחאות

[א] ש"מ קסבר (ש"ח), וכו' [כש"י: ב] עליה וטוריה (ש"ח): [ג] חביתו ושרץ בתנור ליכא תבשילין דפרה (תהרי"ב), וכל הפרק שם מיידי בתנור שאני אלף טמא לתחלת (ת"ש וכו'): [ד] על גבי כלי טמא או על כלי (יב"ש): [ה] כ"ל יוצא (ש"ח) וכו"מ כש"י: [ו] דבין (ש"ח): [ז] כ"ל ומצרפין (ש"ח), וכו' כש"י ד"ו: [ח] כ"ל ר' יעקב כמו דלחא בתוספתא וכו' כש"י (יב"ש): [ט] כ"ל יוצא (ש"ח) וכו"מ על הרמב"ם פ"ח ממעשר"ה ה"ג ועי': [י] כ"ל טמא וחדא להובא דלא היתה לו שעת הכושר (ש"ח), וכו' בכל כתיב' (דק"ס): [יא] בפרי"ד הפסיקא אין טעון כיבוס אלא הדם שנתקבל בכ"ל. וע' ש"י בע"ב ד"ה הא ומד"ה מה: [ב] כ"ל בנטמא (ש"ח): [ג] כיבוס בזה אחר זה דה"ל (יב"ש וצ"ע): [ד] כ"ל בטמאו (שסכ"י): [ה] כ"ל וטהורה וכו' (ש"ח) וכלא חות ב: [ו] כ"ל אידין (בבא"מ): [ז] דבור זה שייך לעיל קודם הדבור שלפניו (תהרי"ב ושי"ח): [ח] ובדמותרין (כתהרי"ב ושי"ח): [ט] כ"ל בטומאה שבאוריה שעה (גליון): [א] יליף אהא דרבי (ב"ש): [ב] כ"ל סלקא (יב"ש): [גא] מכלן עד סוף ד"ה בראוי ליכא כש"ס, [סומן למחקה בש"מ:

דם חטאת פרק אחד עשר ובהים

ניתו על בגד טמא. ונטמא בנגיעתו בֹּו מי הוּ דס פסול כאליו נטמא קודם לכן ולא צעי כיבוס או דלמא כיון דצעידנא דנפל עליה אכתי כשר הוה והוּ פסול דס וטעינת כיבוס לבגד באין כאחד כדמפרש ואילי לה רב הונא צריה דרב יהושע: **מדקא מיצעי ליה סרי**. מכלל דפשיטא ליה נטמא בֹּו קודם לכן דלא צעי כיבוס ואע"ג דהיתה לו שעת הכושר: ש"מ קסבר כו'. ומיהו היכא דפסול דס וטבילת בגד באין כאחד מיצעי ליה הכי מי אמרינן ה"מ דפסולה אין דמה טעון כיבוס בֹּו: **בזה אחר זה**. שנפסל ואח"כ ניתו: **ודקא מפרץ אצוי**. למילתיה דרבה דפריש פלוגתייהו דר' אלעזר ורבנן: **מטהרין**. את האדם מטומאת מת כאליו לא נטמא בֹּו: **שדרי נדה**. שנטמאה בזמת מזין עליה לפני טבילת נדה וטובלת לשמי הטומאות בטבילה אחת שלא מאינו צמורה שהזקקה לטבול לנדמה תחלה ולקבל הזאה וטהרה פֹּו: **כשתטבול ויש מיכן ראה למי חטאת שנטמאו קודם הזאתן כדמפרש רבה ואילי**: (א) **ואמר רבה ר' אלעזר** שמביא ראה מהזאת נדה שאינו דומה לוֹו דלילו נדה הזאה וטומאת המים באין כאחד ואין זו ראה לנטמאו קודם היייה: **אלא שאמרה צטיטס רבי עקיבא רבו**. דאמר כל הטומאות מטמאין מי חטאת העוזבין על אחרי בֹּו הלכן נטמאו המים משעברו על אורי הנדה והזאה לא הואי עד שנגעו המים בצשרה: **חוץ לתנור**. שהיה התנור סמוך לבתול לחלוץ כותל וכו' לגין והאדם עומד חוץ לתנור כלומר להלן מן התנור שהתנור מפסיק בינו לבין הכותל: (י) **העצום כלי**. של מי חטאת: **והעצירו ע"פ הסנור**. על אור פיו שכל תנוריהם פיהם למעלה: **ונטל את הגזין**. של מי חטאת ובמסכת פרה תנינן לה ומעלה היא לזי חטאת: **ואיסוביה אצ"י גרסינן: מודה ר' עקיבא**. אע"פ שנחלק בלגין של מי חטאת מודה הוא בזהא שהעצירה כו' שהיה מזה על האדם ותנור טמא מפסיקו ועצרה הזאה על פי התנור: **[למעלה כלמטה. המאהילים לאיסויי אבן המנוגעת**. אלמא בזהא נדה ליכא למימר לרבי עקיבא משבחה למעלה באור על הנדה נטמאת: **אלא אמר אצ"י דר"ע אפילו צמי חטאת לאו כמונה דמי**.

אלא לענין לגין הוא דגזר רבי עקיבא גזירה שמה יניחנה בתוך האור דרך העצרתו אבל בזהא שאינו מעציר אלף וזרקא מודה הוא דטהור דכיון דנפק מידו נפק לגמרי ואין גידו להכניסה לתנור: **ורבי אלעזר**. דמייתי ראייה למילתיה מהזאת נדה ורבנן דאמרי אינה ראייה: **בדינן טומאה קדומה**. כגון מי חטאת שנטמאו לפני הזאתן מטומאה שבאזותה שעה כגון הזאת נדה שטומאת המים והזאה באין כאחד קמיפלגי: **רבי אלעזר סבר דנין ורבנן סברי אין דנין**. ולגבי ניתו דס חטאת על בגד טמא דאיצטעל לן לעיל נמי פלוגתא דרבי אלעזר ורבנן היא דלרבי אלעזר אין טעון כיבוס דטומאה שבשעת נפילה כטומאה שלפני נפילה ולרבנן לא דמו אהדדי. והאי דקאמרין אליבא דרבה וכדמפרק (ה) **אצ"י ולא אמרינן אליבא דאצ"י (ואע"ג)**. דהא דרבה לימיה משום דאצ"י תלמידו הוה ולא נחלק עליו אלף דן לפניו ומירגס הדבר לפניו והודה לו: **דכולי עלמא אין דנין**. ורבי אלעזר טומאה קדומה מטומאה בֹּו קדומה יליף דרבי אלעזר סבר הזאה צריכה שיעור ומצטרפין להזאות וכי נפלה הזאה קמייטא עלה אכתי לאו הזאה היא לטהרה ואע"ג שנטמאת הזאה הראשונה כשנגעה בה מחרת ומצטרפת עס השניה להשלים השיעור אלמא מי חטאת שנטמאו לפני הזאה מטהרין: **ורבנן סברי אין הזאה צריך שיעור**. ומהזאה קמייטא אסתלקא בֹּו לה הזאה וליכא למילף מינה טומאה קדומה דהך דגבי נדה טומאה שבאזותה שעה היא: **מדמה**. מיעוטא היא דמה של זו ולא דמה של אחרת. רבי עקיבא (ח) ורבי שמעון פליגי בזהא פסולה דמיעט קרא ולפרושי קאתו: **כפיצי אופה**. בתריה דקרא דכיבוס ומריקה ושטיפה כתיב כל זכר בזהנים יאכל אתה (ויקרא ו): **אופה פרט לתרומה**. ואמריקה ושטיפה קאי כדאמרין לקמן בפירקין (דף טו:): **ורבי שמעון לטעמיה**. לקמן במתניתין (דף טה:): **ב"רתג' ניתו מן הלואה על הבגד כו'**. כדמפרש טעמא בגמרא: **מן הקרן**. של מוצא ומן היסוד של שירים ובפרק בית שמאי (לעיל נט.) תרגימנא דמן הקרן ממש ומן היסוד מן הראוי ליסוד דמשניתן מתן דמה אין שירים טעונין כיבוס. וטעמא מפרש בגמרא: הכי גרסינן במתניתין **נשפך על הרצפה ואספו אין טעון כיבוס ואין טעון כיבוס אלף הדס שנחנקל ככלי כו'**. ובגמרא בא [ע"ב] פריך הא תו למה לי: **נשפך על הרצפה**. מלואר בזהמה: **גב' בראוי להזאה**. שנתקבל ככלי: הא

צג.

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה כמעשה שהיה כדליתא ביצמות פרק האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

כלי על גבי מקום טמא כמונה דמי דתנן(ה) היה עומד חוץ לתנור ושרץ בתנור ג: והושיט ידו לחלוץ ונטל את הגזין והעבירו ע"פ תנור ר"ע מטמא וחכמים ימטהרין ובהא פליגי דר' עקיבא סבר כמונה דמי ורבנן סברי לאו כמונה דמי ואיתיביה אב"י מודה(ו) רבי עקיבא בהזאה שהעבירה על ד' כלי חרס טמא על גבי משכב ומושב טמא שהיא יטהורה שאין לך דבר שמשטמא למעלה כלמטה אלא בזית מן המת ושאר כל המאהילין לאיתויי אבן המנוגעת אלא אמר אב"י דכ"ע לאו כמונה דמי והכא בהא קמיפלגי דרבי עקיבא סבר גזרינן שמא ינוח(ח) ורבנן סברי לא גזרינן ומודה רבי עקיבא בהזאה כיון ו דנפק נפק ורבי אלעזר ורבנן במאי קמיפלגי אמר אב"י בדינן טומאה קדומה מטומאה שבאזותה שעה קמיפלגי מ"ם דנין ומ"ם אין דנין א רבא אמר דכ"ע אין דנין והכא בהא קמיפלגי דר"א סבר(י) הזאה צריכה שיעור ומצטרפין ו להזאות ורבנן סברי הזאה אין צריכה שיעור: חטאת פסולה כו': ת"ר(י) מדמה מדם כשירה ולא מדם פסולה ר"ע(ח) ואמר היתה לה שעת הכושר ונפסלה דמה טעון כיבוס לא היתה לה שעת הכושר ונפסלה אין דמה טעון כיבוס ור"ש אומר האחד(ט) זה ואחד זה אין דמה טעון כיבוס מאי טעמא דרבי שמעון כתיב² אותה וכתוב מדמה חד להיכא דהיתה לו שעת הכושר י: ורבי עקיבא(ח) אותה פרט לתרומה ור"ש למעמיה דאמר(י) קדשים קלים אין טעונין מריקה ושטיפה וכ"ש תרומה: **ב"רתג' (ניתו מן הצואר על הבגד אינו טעון כיבוס** מן הקרן ומן היסוד אינו טעון כיבוס) נשפך על הרצפה ואספו אין טעון כיבוס י אין טעון כיבוס אלא דם שנתקבל בכלי וראוי להזאה: **גב' (ת"ר יכול ניתו מן הצואר על הבגד יהא טעון כיבוס ת"ל**³ אשר יזה לא אמרתי לך אלא בראוי להזאה תניא איך יכול ניתו מן הקרן ומן היסוד יהא טעון כיבוס ת"ל⁴ אשר יזה⁵ פרט לזה שכבר הוזה: נשפך א(א) על הרצפה כו':

אלא לענין לגין הוא דגזר רבי עקיבא גזירה שמה יניחנה בתוך האור דרך העצרתו אבל בזהא שאינו מעציר אלף וזרקא מודה הוא דטהור דכיון דנפק מידו נפק לגמרי ואין גידו להכניסה לתנור: **ורבי אלעזר**. דמייתי ראייה למילתיה מהזאת נדה ורבנן דאמרי אינה ראייה: **בדינן טומאה קדומה**. כגון מי חטאת שנטמאו לפני הזאתן מטומאה שבאזותה שעה כגון הזאת נדה שטומאת המים והזאה באין כאחד קמיפלגי: **רבי אלעזר סבר דנין ורבנן סברי אין דנין**. ולגבי ניתו דס חטאת על בגד טמא דאיצטעל לן לעיל נמי פלוגתא דרבי אלעזר ורבנן היא דלרבי אלעזר אין טעון כיבוס דטומאה שבשעת נפילה כטומאה שלפני נפילה ולרבנן לא דמו אהדדי. והאי דקאמרין אליבא דרבה וכדמפרק (ה) **אצ"י ולא אמרינן אליבא דאצ"י (ואע"ג)**. דהא דרבה לימיה משום דאצ"י תלמידו הוה ולא נחלק עליו אלף דן לפניו ומירגס הדבר לפניו והודה לו: **דכולי עלמא אין דנין**. ורבי אלעזר טומאה קדומה מטומאה בֹּו קדומה יליף דרבי אלעזר סבר הזאה צריכה שיעור ומצטרפין להזאות וכי נפלה הזאה קמייטא עלה אכתי לאו הזאה היא לטהרה ואע"ג שנטמאת הזאה הראשונה כשנגעה בה מחרת ומצטרפת עס השניה להשלים השיעור אלמא מי חטאת שנטמאו לפני הזאה מטהרין: **ורבנן סברי אין הזאה צריך שיעור**. ומהזאה קמייטא אסתלקא בֹּו לה הזאה וליכא למילף מינה טומאה קדומה דהך דגבי נדה טומאה שבאזותה שעה היא: **מדמה**. מיעוטא היא דמה של זו ולא דמה של אחרת. רבי עקיבא (ח) ורבי שמעון פליגי בזהא פסולה דמיעט קרא ולפרושי קאתו: **כפיצי אופה**. בתריה דקרא דכיבוס ומריקה ושטיפה כתיב כל זכר בזהנים יאכל אתה (ויקרא ו): **אופה פרט לתרומה**. ואמריקה ושטיפה קאי כדאמרין לקמן בפירקין (דף טו:): **ורבי שמעון לטעמיה**. לקמן במתניתין (דף טה:): **ב"רתג' ניתו מן הלואה על הבגד כו'**. כדמפרש טעמא בגמרא: **מן הקרן**. של מוצא ומן היסוד של שירים ובפרק בית שמאי (לעיל נט.) תרגימנא דמן הקרן ממש ומן היסוד מן הראוי ליסוד דמשניתן מתן דמה אין שירים טעונין כיבוס. וטעמא מפרש בגמרא: הכי גרסינן במתניתין **נשפך על הרצפה ואספו אין טעון כיבוס ואין טעון כיבוס אלף הדס שנחנקל ככלי כו'**. ובגמרא בא [ע"ב] פריך הא תו למה לי: **נשפך על הרצפה**. מלואר בזהמה: **גב' בראוי להזאה**. שנתקבל ככלי: הא

י א מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת:

מ"י חטאת שנשטמאו מטהרין. ואח"כ למה גזרו שלא יעציר אדם מי חטאת ואסר חטאת בזהר ובספיניה האשה שלום (דף קנח: ובחגיגה כג.) וי"ל דהתם קודם קידוש והכא לאחר קידוש א: **ט ניתו מן הצואר ע"א** הבגד אין טעון כיבוס. מרישא לא שמעינן דהוה אמינא הכא שאני משום דצבת אחת: